

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ :

Başvuran Mahkeme, görmekte olduğu davada kimi davalılar vekillerince ileri sürülen Anayasa'ya aykırılık iddialarını aynen benimsemiştir. Bu iddialar özetle şöyledir : Davanın hukuksal temelini oluşturan hükümler 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 64., 69. ve 79. maddeleridir. Dava, müvekkillerimiz aleyhine "şahsî iflas" talebiyle açılmıştır. 3182 sayılı Kanun'un 69. maddesi "şahsî sorumluluk" durumunu düzenleyerek "şahsî iflas" sistemini getirmiştir. 70 sayılı K.H.K.'nin 68. maddesinin yerine geçen, 3182 sayılı Kanunun 69. maddesi uygulanacak kanun hükmüdür ve Anayasa'ya aykırılığı sorunu çözümlenmeden uygulanması olanağı yoktur.

3182 sayılı Kanun'un 69. maddesi, bu maddenin uygulanabilmesi açısından, aynı Kanun'un 64. maddesinin 3. fıkrasının "uygulanmasına sebep olunması" ön koşulunu getirmektedir. Diğer bir deyişle, 64. maddenin 3. fıkrası ile 69. madde ancak birlikte düşünülmek yoluyla hüküm verilebilmesi olanağı söz konusudur. Bu açıdan 64. maddenin Anayasa'ya aykırılığı sorununun da çözümlenmesi gerekir. O halde 64. madde de uygulanacak hükümdür.

64. madde dolayısıyla 69. maddeye ilişkin "hukuka aykırılık" halleri, Bankalar Kanunu'nun 79. maddesinin 5. fıkrasına göre, suç olarak kabul edilmektedir. Bu bakımdan, 64. maddeye aykırılık hem "mütemmim" ceza yaptırımı niteliğinde "şahsî iflas"a yol açacak, hem asıl ceza hükmünü getiren 79. maddenin 5. fıkrasına göre sonuçlar doğuracaktır. Bu durumda bu üç maddenin birlikte değerlendirilmesi zorunludur; üç madde bir bütün oluşturur. Bu açıdan 79. madde de uygulanacak norm niteliğindedir.

Bankalar Kanunu'nun, davada uygulanacak hükümleri, nesnellik ve genellik niteliklerinden yoksun olup, belirli durumlar için, belirli amaçlara ulaşmak amacıyla getirilmiştir. Öte yandan geleceği düzenlemeye değil, geçmişte cezalandırmaya yöneliktir. Bu nedenlerle Anayasa'nın hukuk Devleti kavramına aykırıdır.

Söz konusu kanun hükümleri kapsamındaki gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyet hakkı sınırlandırılmaktadır. Mülkiyet hakkının, sübjektif - kişisel bir normatif düzenlemeyle eşitlik ilkesine aykırı bir biçimde sınırlandırılması, aynı zamanda Anayasa'nın mülkiyet hakkının ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Aynı durumda olan bankalara, bakanın takdiriyle farklı hukuk kuralları uygulanabilecektir. Bu hususun, eşitlik ilkesine ters düşeceği açıktır.

Keza, Bankalar Kanunu'nun 64. maddesine aykırılık suçunun oluşması, idarenin kararına bağımlı kılınmıştır. Bu tür bir düzenleme, "suçta kanunilik" ilkesine aykırıdır ve Anayasa'nın 38. maddesiyle çelişir.

Öte yandan, davada uygulanması öngörülen hükümle kişilerin çalışma ve sözleşme hürriyetlerini ortadan kaldıracak nitelikte bulunmaları dolayısıyla Anayasa'nın 48. maddesine de aykırı bulunmaktadır."